

RITSTJÓRNIN

HVAÐ ÁTTU VIÐ?

Hefð er fyrir því að í Gátt sé umræðum um merkingu íðorða á sviði fullorðinsfræðslu haldið á lofti. Í þessu níunda ársriti urðu fyrir valinu nokkur hugtök sem varða viðfangsefni Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins og tengjast þema ritsins í ár um menntun í atvinnulífinu. FA gegnir því hlutverki að vera vettvangur samstarfs og umræðu um framhaldsfræðslu og kennslufræði fullorðinna. Við sem þar störfum finnum þörf fyrir að hugtök, sem notuð eru í umræðu um fræðslumál fullorðinna, séu skýrt skilgreind. Því er fastur þáttur hér í ársritinu Gátt að fjalla um slík hugtök með það að markmiði að koma af stað umræðum og ná samkomulagi um heppilega og samræmda notkun þeirra íðorða sem notuð eru um hugtökin. Nú tókum við upp þráðinn þar sem frá var horfið í síðasta tölublaði. Eins og áður eru sett fram ensk íðorð og til-

lögur að íslenskum þýðingum og skilgreiningum. Öll íðorðin eru af Cedefop-listanum sem fjallað hefur verið um í Gátt allt frá árinu 2009. Listinn er einkum ætlaður fræðimönnum og öðrum sem fást við menntun og mótun menntastefnu. Hann er ekki tæmandi skrá hugtaka sem eru notuð af sérfræðingum heldur er honum ætlað að innihalda lykilhugtök sem eru nauðsynleg til þess að bera skynbragð á menntun og þjálfun í Evrópu.

Ritstjórn Gáttar er meðvituð um að allri hugtakaumfjöllun þurfi að fylgja eftir með því að fá áhugasama til að tjá sig um skilgreiningarnar og gera í kjölfarið úrbætur. Við hvetjum lesendur til þess að hafa samband við okkur ef þið viljið gera athugasemdir við merkingu íðorðanna.

Íðorð á ensku	Íslensk þýðing:	Merking / skilgreining:
e. European credit system for vocational education and training (ECVET)	Evrópska einingakerfið fyrir starfsmenntun	Fyrirkomulag þar sem færni miðast við lærdóm í námsáföngum sem metnir eru til námseininga og kerfið síðan notað til að staðfesta lærdóm. Markmið þess er: <ul style="list-style-type: none"> • að stuðla að hreyfanleika fólks í starfsnámi; • að greiða fyrir uppsöfnun, flutningi, staðfestingu og viðurkenningu lærdóms (hvort heldur hann er formlegur, óformlegur eða formlaus) sem aflað er í fleiri löndum en einu; • að styðja framkvæmd ævináms • að efla gegnsæi færni • að stuðla að gagnkvæmu trausti og samvinnu aðila á sviði almennrar menntunar og starfsmenntunar í Evrópu.
e. know-how	verksvit	Hagnýt þekking eða sérþekking.
e. off-the-job training	starfsþjálfun utan vinnustaðar	Starfsþjálfun sem fram fer utan venjulegs vinnustaðar. Yfirleitt er þessi þjálfun aðeins hluti námsleiðar sem einnig fer fram á vinnustað.
e. on-the-job training	starfsþjálfun á vinnustað	Starfsþjálfun sem fram fer á vinnustað. Öll þjálfunin getur farið þar fram eða verið tengd starfsþjálfun utan vinnustaðar.
e. qualification framework	viðmiðarammi (um hæfi)	Aðferð til að þróa og flokka hæfi (t.d. á landsvísu eða hvað varðar atvinnugreinar) í samræmi við ákveðna reglur (t.d. með lýsingum) sem við eiga á tilgreindum stigum lærdóms.
e. transition from school or training to work	ferli frá námi til atvinnulífs	Flutningur úr námi og í starf, þ.m.t. sá tími sem líður frá því að námi er hætt og þar til komið er á vinnumarkaðinn.
e. upskilling	viðbótarþjálfun	Skammtíma, hnitmiðuð þjálfun að jafnaði veitt að lokinni grunnmenntun og miðar að því að bæta, auka við og endurnýja þá þekkingu, leikni og/eða færni sem aflað var við fyrri þjálfun.